

CIO namerava očistiti svoje vrste komunističnega vpliva

LEWIS ODLOČNO NASTOPA PROTI KOMUNISTOM

San Francisco, Cal. — Po konvenciji unijske organizacije CIO, je zbral predsednik John L. Lewis glavne voditelje te unije na posvetovanje in jim razložil svoje načrte za bodoče. Lewis je zagrozil, da bo vsak uradnik CIO, ki bo skušal uvesti v unijo politiko komunistične stranke, takoj odslovljen iz urada. Ta odločen nastop Lewisa je mnoge presenečil in zelo razveselil one člane CIO, ki so že dolgo zahtevali, da se začne v uniji delovanje komunistov.

Lewis je celo zagrozil, da bo javno nastopil pred kongresnim preiskovalnim odborom, če ne komunistična stranka še nadalje vsiljevala svojo politiko v unijo.

Turčija se je odločno uprla Stalinu glede kontrole na Balkanu in razdelitve Romunske

London. — Iz Moskve se doznava, da se je turški zunanji minister Sukru Saracoglu odločno uprl Stalinovim zahtevam v nekaterih točkah, dasi se v drugih podal in se v kratkem pričakuje, da bo podpisana pogodba med Rusijo in Turčijo.

V sledečih točkah pa Stalin ni mogel ukladiti turškega ministra, da bi pristal: 1) da bi Turčija priznala razdelitev Poljske, 2) da bi se formalno nevtralnemu bloku na Balkanu pod vodstvom Rusije in Nemčije, in 3) da bi se razdelilo Romunijo med Rusijo in Bolgarijo.

Stalin je tudi zahteval od Turčije, da zapre Dardanele vsaki zavezniški vojni ladji. Kakor se poroča iz Moskve, sta se Rusija in Turčija sporazumeli na tem vprašanju, toda podrobnosti še niso znane.

Poroča se tudi, da Norveška in Turčija zbirata vojaštvo na mejah proti Rusiji. Norveška se pripravlja za Stalinov nadaljni korak proti severozapadu, Turčija je pa zvedela, da zbira Rusija armado v Kavkazu na turški in perzijski meji, da je tudi sama naglo storila potrebne korake za vsak slučaj. Rusija odločno zanika, da namerava kako akcijo na jugu tako proti Turčiji ali Perziji.

ČE SE TO NE BERE KOT ROMAN

Cleveland, O. — Charles Lindsay je ukradel avto iz nekega prostora na Euclid Ave. kjer prodajajo avtomobile zunaj na lotu. Avto ni imel licenčne številke. Na Euclid in 73. St. se mu avto ustavi. Mimo pripelje policijski avto in prijazni policisti so mu avto porinili, da je motor zopet začel. Charles se je nato peljal v East Cleveland, kjer se mu je avto zopet ustavil. Sreča je nastala, da je prišel mimo policijski avto, ki ga je zopet porinil, da se je motor užgal. Potem je peljal avto na Euclid Ave. in 73. cesti, kjer ga je pustil. Drugi dan pride mimo, avto je še vedno tam. No, če je tako, si misli, se bomo pa še vozili. Požene in se bomo pa na zapadno stran mesta, kjer pusti avto na W. 56. St. Pri čez en teden naokrog, avto je še vedno tam. No, skušnjava je bila prevelika, pa je nekje snel eno licenčno ploščo, jo pritrtil na avto in se odpeljal. Zdaj je imel pa smolo. Na 55. cesti in Euclid Ave., ga je policija prišla, ker je imel samo eno licenčno ploščo. Dokler ni imel nobene, je bilo vse O. K., toda z eno pa ne.

SOCIALISTI SO ZA BIGELOW PREDLOG

Massillon, O., 15. oktobra. — Ohijski socialisti so imeli v tem mestu dvodnevno konferenco, na kateri so sprejeli več resolucij. Ena teh se strinja z Bigelowim pokojninskim načrtom, druga pa, da ostane ameriška nevtralna postava taka kot je. Resolucija pozivlja na strog embargo za ves vojni material in za plačilo v gotovini za vse druge potreščine.

Slavčki

Danes zvečer ob pol osmih se vrši seja mlad. pev. zbora Slavčki. Starši so prošeni, da se udeležijo v večjem številu.

DIKTATORJI BODO PARLAMENTIRALI NEKJE V ITALIJI, TRDIJO NEMCI

Berlin, 14. okt. — Iz nacijskih krogov se poroča, da se bo vršila konferenca med Italijo, Nemčijo in Rusijo nekje v Italiji, da se pogovore o skupnih obrambnih načrtih. To je posledica vrnitve Hitlerjevih mirovnih pogojev od strani Anglije in Francije. Dan se za tako skupno konferenco sicer še ni določil, toda iz nacijskih virov se trdi, da se bo sestanek vršil v kratkem.

Konferenca se bo najbrže vršila ob jezeru Como, kjer so vršile v preteklosti že mnoge važne konference. Heinrich Himmler, načelnik nemške tajne policije, je že v Italiji. Sicer pravijo, da nadzira selitev nemškega prebivalstva iz Tirolske, v resnici pa pripravlja za varnost Hitlerja, če bo prišel tje.

Nemški zrakoplovi bombardirali Anglijo

Father Coughlin trdi, da rdeči ne želijo miru, ampak vojno

Detroit, Mich. — V nedeljskem radio govoru je rekel Rev. Coughlin, da bi Anglija in Francija storili pameten korak, če bi sprejeli Hitlerjeve ponudbe za mir. Rusija in Nemčija bi bili namreč razočarani, če bi se vojna ne nadaljevala in če bi Zed. države ne šle v vojno, trdi Father Coughlin.

Nadalje je izvajal govornik, da sta Rusija in Nemčija dobro pripravljene za vojno proti kapitalističnim narodom, ki so oslabljeni v svoji notranjosti in družabnosti. Hitler in Stalin bi rada nadaljevala vojno, ker bo dolga vojna strmoglavila kapitalistični sistem v takozvanih demokratskih državah. Če se ne bo pričelo z mirovnimi pogajanj, je zatrdil Rev. Coughlin, bo ta vojna smrtni boj, v katerem bodo podlegli vsi, ki prebivajo v takozvanih kapitalističnih deželah.

Anglija in Francija morata najti pot za mirovna pogajanja, predno izbruhne ta vojna v vsej svoji furiji, pravi Father Coughlin, ki tudi pozivlja da Zed. države obdrže embargo na orožje in municijo.

Londonsko časopisje zelo napada Lindbergha

London, 16. oktobra. — Londonško časopisje ostro kritizira govor ameriškega polkovnika Lindbergha, ki ga je imel na radijskem omrežju zadnji petek. Časopisi pravijo, da je dobil Lindbergh Hitlerjeve ideje, odkar ga je Hitler odlikoval z redom nemškega orla, kar je najvišje nemško odlikovanje. Angleški časnikarji pravijo, da je prav, da se je Lindbergh razgalil, da bodo zdaj Angleži vedeli, kaj naj mislijo o moči, ki je povrnil angleško gostoljubnost s tem, da podeduje njih vojno sposobnost in da bi rad razkral angleški imperij.

UMOR ZA 48c

Stoughton, Mass. — Policija je prišla nekega 18 letnega fanta in 17 letno dekle, ki sta priznala, da sta oropala in umorila Simona Danilovicha, pri katerem sta dobila samo 48 centov.

Samomor starega moža

Včeraj je skočil iz Central Ave. mostu 79 letni James O'Neil iz 2240 W. 14th St. Moč je bil potrt, odkar mu je umrla žena. Predno je starček skočil z mostu, si je za vsak slučaj prerezal še žile na rokah in vratu.

BILLINGS NA SVOBODI

San Francisco, Cal. 16. okt. — Governor Olson bo jutri spustil iz ječe Warren K. Billingsa, ki je bil obsojen 21. septembra 1916 na do smrti ječo obenem z Tom Mooneyem. Obdolžena sta bila in spoznana krivim, da sta vrгла bombo pri paradi v San Franciscu, kjer je bilo 10 oseb ubitih in 40 ranjenih. Governor Olson je osvobodil Mooneya in zdaj še Billingsa potem, ko je državna najvišja sodnija izjavila da to dovoli. Billings bo v torek opoldne spuščen na svobodo.

Izlet v Columbus, Ohio

Lepo število članic Slovenske ženske zveze se bo peljalo v sredo v Columbus, Ohio, kjer bodo ogledale državne zapore ter državni kapitol, kjer bodo obiskale governerja in zborovalne prostore naših državnih zastopnikov. Izlet bo izobraževalnega kot zanimivega pomena za naše Slovence. Mi se itak vse premalo potožimo, da bi se osebnost seznanili s prostori, za katere prispevamo v davkih in vemo o njih samo kar beremo v časopisih zato je na mestu, da iste ogledamo od časa do časa. Želimo, da bi imele prav prijetno vožnjo in nam karneje poročale o svojih vtisih.

Albina Novak, urednica Zarje, glasila Slovenske ženske zveze, bo spremljala te izletnice v sredo v Columbus, Ohio in tem potem naznanja članicam SZZ, da so pred S. N. Domom na Addison in St. Clair Ave. ob šestih zjutraj. Bodite točne, se prosil!

SVIDENJE, POTEM PA SMRT

New York. — Angelo Michieli je dobil iz stare domovine ženo in 4 letnega sina, ki sta dospela na parniku Rex. Peljal ju je v pripravljeno stanovanje, kjer je kupil novo opremo, tako tudi lepo novo kuhinjsko peč. Angelo je šel na delo in ko je prišel zvečer domov, je našel ženo in sina mrtvega, zadušena od plina, ki je uhajal iz kuhinjske peči.

Nov grob

Včeraj zjutraj je preminila v Huron Rd. bolnišnici Mrs. Mary Erdelec, stara 59 let. Doma je bila pri Darovaru, odkoder je prišla v Ameriko leta 1911. Tukaj zapuška žalostnega soproga Mirkota in nečakinjo Mary Huchera, v stari domovni pa brata Johna. Pogreb se bo vršil v cerkvi ob 9.15 iz hiše za cerkvijo. Poročilo je bilo objavljeno v 1154 E. 148th St. v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti in na pokopališču Calvary pod vodstvom August F. Svetka.

Repeal bo dobil v senatu večino, za poslance ni gotovo

Washington, D. C. — Pristaši predsednika Roosevelta trdijo, da bo prišla nevtralna postava koncem drugega tedna v senatu na glasovanje in da bo sprememba te postave sprejeta, kakor jo priporoča Roosevelt. Za poslansko zbornico pa niso tako gotovi, če bo tam večina za spremembo ali ne. Kolikor se je moglo dognati do zdaj je mnenje precej v enakem številu, za in proti. Med senatorji se je že pričelo gibanje, da se kongres razide, kakor hitro bo odglasoval na nevtralni postavu.

Naciji in boljševidiki se niso našli slučajno

New York. — Wm. Alken White iz Emporia, Kans. je govoril po radiju na Columbia omrežju ter rekel, da je bilo še malo postav pred kongresom, katere bi ameriški narod tako odobraval, kot odobrava spremembo nevtralne postavu.

"Seve," je rekel White. "nobena postava nas ne bo obvarovala vojne, toda sedanja nevtralna postava nas bo do nje privedla prej, kot pa predlagana sprememba iste."

"Nemčija in Rusija si nista podali roke slučajno," je rekel White. "Na boj proti zapadnim demokracijam sta šli iz vroka, ker naciji in boljševidiki ne morejo živeti ločeno v svobodnem svetu."

LETALO UKRADEL

Sudbury, Ont. — Nek tujec je prišel na tukajšno zrakoplovno pristančico, zvezal paznika, si pomagal do cigaret in ruma v uradu, napolnil eno izmed letal z gazolinom in se odpeljal. Policija sumi, da se bo rabilo aeroplan pri kakem banalnem ropu. Predno se je tujec odpeljal, je pokvaril še ostala dva letala, da bo tako varen pred zasledovanjem.

Odlikovani krožki SZZ

Pri veliki paradi, ki se je vršila pretekli teden v Lakewoodu, so dobile kadetke od krožkov Slovenske ženske zveze častno odlikovanje in krasno trofejo. Čestitamo našim vrlim dekletom, ki vedno doprinašajo Slovincem lepa priznanja.

Popravek

Glede rojstnega kraja Antonije Oblak se nas je napačno informiralo, da je bila doma iz Črnomlja, v resnici je bila doma iz Martinjaka pri Cerknici.

Angleži zbili tri letala na tla, druga so ušla

NADALJNA ANGLEŠKA LADJA NAPADENA

London, 16. okt. — Več nemških bojnih letal je napadlo danes angleško bojno pristanišče Rosyth, hoteč obenem razdeljati znameniti most Firth of Forth pri Edinburghu. Angleška zračna flotila jih je pa sprejela s takim ognjem, da so bila zbita tri nemška letala na tla, ostala so pa pobegnila nazaj v Nemčijo. Angleška poročila trdijo, da so bili pri tem trije nemški piloti ubiti, eden je utonil, enega so pa ujeli.

Angleška poročila trdijo, so bile zadete tri angleške ladje in 15 mostov ubitih. Most, ki je bil oči vidno tarča nemškega napada, veže bojno pristanišče Rosyth z mestom Edinburghom in je naj-

večji most v Evropi. Dolg je 2,765 čevljev in je bil zgrajen leta 1883. Če bi Nemci razbili ta most in bi padel v kanal, bi bilo pristanišče odrezano od morja.

Pot, ki so jo morala napraviti nemška letala za napad je 850 milj dolga sem in tje. Ta napad in pa zadnji napadi na angleške bojne ladje priča, da so se Nemci odločili za vojno v zraku in na morju in da ne bodo napadali francoske utrjene meje.

Berlin, 16. okt. — Nemška poročila trdijo, da je prav ista nemška podmornica, ki je potopila angleško bojno ladjo Royal Oak, kmalu zatem napadla drugo angleško bojno ladjo, Repulse in jo močno poškodovala.

Rusija in Nemčija bosta podvzeli nadaljne korake, da prisilita zaveznike k miru

Berlin, 16. oktobra. — Iz nacijskih krogov se poroča, da se bodo začeli v par dneh razgovori med Rusijo in Nemčijo, da se napravi nadaljne načrte glede zadržanja obeh držav, ker so zavezniki zavrnili Hitlerjeve ponudbe za mir. Nemški poslanik v Moskvi se bo vrnil ta teden domov in z njim bo najbrže prišel kak visok ruski vladni zastopnik. Najbrže pride v Berlin sam sovjetski premier Molotov ali pa pomožni tujezemski komisar Potemkin.

Kakšne cilje zasledujeta obe državi se ne more reči, toda sodi se, da bosta razglasili tesno zvezo med naciji in boljševidiki in da bosta skupno še enkrat zagrozili zaveznikom, da sprejmejo mirovne pogoje.

Poroča se tudi, da si bodo ruski štabni častniki ogledali nemške utrdbe na zapadni fronti, ruski mornariški častniki si bodo ogledali pa nemške obrežne utrdbe.

Poročila nadalje trdijo, da se bo vršilo posvetovanje med Italijo, Nemčijo in Rusijo in sicer se bo vršilo nekje v Italiji. Nemci še vedno mislijo, da so lahko zagotovljeni Mussolinijeve vojaške pomoči, kadar bo Hitler to zahteval.

LETALA ZA ANGLIJO

Los Angeles, Cal. — Šestdeset bojnih letal, ki so bila narejena za Anglijo, bo letelo iz raznih kalifornijskih zrakoplovnih pristanov v Newark, N. J., da bodo tako bližje za izvoz, če kongres spremeni nevtrarno postavu. Po sedanji postavi ta letala ne smejo iz dežele.

JUGOSLAVIJA IMA PREOSTANEK

Belgrad. — Jugoslovanska vlada poroča, da izkazuje državna blagajna za fiskalno leto 1938-39 preostanek v znesku 60,000,000 dinarjev in to kljub vsem izrednim stroškom za armado. Jugoslavija je edina država v Evropi, ki izkazuje preostanek v državni blagajni.

V bolnišnici

Mrs. Apolonija Kozina, 6311 Carl Ave. se nahaja v Glenville bolnišnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Zopet doma

Svetkova ambulanca je pripeljala iz Glenville bolnišnice Viktorja Grebena, 963 E. 222. St. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Avtna stavka grozi

Detroit, Mich. — Avtomobilska unija, ki spada k CIO, obdržava v raznih tovarnaha Chrysler korporacije glasovanje, če so delavci za stavko ali ne. Pri Dodge tovarni so delavci že odglasovali, da se proglasi stavka, če se unija ne sporazumi z korporacijo. Richard T. Frankenstein, načelnik CIO za ta okraj, je izjavil, da unija ne želi stavke, toda glasovanje za stavko se je pričelo, da je unija pripravljena, če pogajanja ne bodo dovedla do sporazuma. Unija zahteva manjšo obremenitev delavcev z delom, priznanje unijske tovarne, zvišanje mezde 10 centov na uro ter dva tedna plačanih počitnic za vse delavce, ki imajo več kot eno leto zaposlitve.

Smrtna kosa

V ponedeljek zvečer je po kratki bolezni preminul v Lakeside bolnišnici Frank Šavel, stanujoč na 654 E. 162nd St. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi, 452 E. 152nd St. Podrobnosti poročamo prihodnjik.

POLICIJA PREISKUJE ZAGONETNE UMORE

Cleveland, O. — V New Castle, Pa. so našli truplo nekega mladega fanta. Glava je bila odrezana od telesa. Na lice mesta so bili odšli clevelandski detektivi, da bi dognali, če so bile okoliščine podobne zagonetnim in do danes še nepojasnjenim umorom v Clevelandu zadnja leta. Pri trupu so našli papir, kakor ga rabijo železniški tovorni vozovi za obiljanje. Enak papir se je našel tudi pri clevelandskih žrtvah. Policija v New Castle je prepricana, da je odgovoren za umor isti zločinec, kot je za clevelandске umore, ker vse okoliščine kažejo na to. Pri razteženem umoru je zločinec najbrže razbil nož.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 242, Tue., Oct. 17, 1939.

Vsi za enega!

Slovenski demokrati klub 32. varde je imel sejo, na kateri se je sklenilo, da se apelira na vse politične organizacije, klube in posameznike, da delujejo za izvolitev Mr. Vehovca councilmanom 32. vare. Oba slovenska kandidata, ki sta bila poražena v primarnih volitvah, Mr. Poznik in Mr. Lokar, sta se javno izjavila, da bosta delovala za Vehovčovo izvolitev.

Vsa čast zavednim Collinwoodčanom!

Kakor je razvideti iz politične situacije, bo treba res skrajnega napora, da se izvoli Slovenca v mestno zbornico. Njegov protikandidat je meščan italijanskega rodu, ki bo, kakor je pokazal rezultat primarnih volitev, zelo močan. Kakor kažejo številke v posameznih precinkih, so bili Italijani 100% organizirani in so se solidno zedinili na enem kandidatu ter ga tudi nominirali. Razumljivo je, da bodo zdaj napeli vse sile, da ga tudi izvolijo.

Pred primarnimi volitvami smo pisali, da bo naš list nevtralen, kjer bosta dva ali več slovenskih kandidatov. Tega smo se tudi držali. Svarili pa smo že takrat 32. vardo, da naj gleda, da bodo nominirali vsaj enega naših rojakov. Po primarnih volitvah pa naj se pozabi vsa kampanjska ihta in tekma, in naj se solidno podpre nominiranca.

Tako imamo v 32. vardi dva kandidata za councilmana, enega, ki je slovenskega rodu, enega, ki je italijanskega. Ali pa če bi bil kdo drugi proti našemu kandidatu, to bi naj nam bilo vseeno, mi moramo le gledati, da izvolimo našega rokaja.

Kot rečeno, treba bo napeti vse sile in vsak slovenski državljani in državljanka bosta morala na volišče, če hočemo poslati Mr. Vehovca nazaj v mestno zbornico. Naj nam ne bo vseeno, če 32. vardo zastopa naš rojak, ali pa kdo drugi. Drugim narodnostim, ki nimajo svojega kandidata, je pač vseeno, nam pa ne. Naš narodni ponos zahteva, da pokažemo svojo moč in zavednost, da se ne bodo smejali in nas omalovaževali češ, kaj bodo Slovenci!

Reči moramo, da je storil Mr. Vehovec za vardo vse, kar je bilo v danih razmerah mogoče. Eno je gotovo in to vemo vsi, da kimal ni v mestni zbornici. Cest tudi ne more tlakovati z zlato opeko. Za vsako izboljšavo se mora councilman boriti, predno dobi kaj od mestne vlade. Za prihodnji termin ima Mr. Vehovca več načrtov za izboljšavo 32. varde, kot kopalnice in igrišče v White City, pristan za čolne istam, pristan za čolne v ustju potoka Euclid in več drugega. Pa naj je storil veliko ali malo, delal je po svoji najboljši moči za dobrobit varde in drugi ne bo ali ne bi storil nič več ali pa še manj.

Danes tri tedne mora iti vsak Slovenec in Slovenka na volišče in oddati svoj glas za Mr. Vehovca, sicer nas bo vse skupaj zelo sram.

Vremena se jasnijo demokratom

"Ameriška institucija za javno mnenje" poroča, da se je sentiment v deželi naenkrat obrnil od republikancev in se zopet klanja demokratom. Razno poskusno glasovanje je vse leto kazalo, da si večina ameriškega naroda želi izpremembe pri vladi in da bodo drugo leto volili republikanskega predsednika. Še pred šestimi meseci je bil politični sentiment na republikanski strani.

Zadnje poskusno glasovanje je pa pokazalo, da veje zdaj veter v drugo smer in 65 odstotkov vseh volivcev se je izjavilo, da bo drugo leto izvoljen zopet demokratiški predsednik.

Ta sprememba mišljenja je ena najbolj značilnih, kar jih je še bilo rekordiranih pri kakem poskusnem glasovanju. Politiki sodi, da je vzrok tej spremembi vojna v Evropi in ker narod vidi, da sedanja vlada v Washingtonu vodi zelo previdno in pametno tujezemsko politiko.

Nedavno smo zapisali v tem listu, da ima predsednik Roosevelt lepo priliko biti izvoljen v tretje, če bo trajala vojna v Evropi še vse prihodnje leto in če bo ta čas Roosevelt vozil naš državni voz tako, da se Zed. države ne zaplete v vojno. Kot je videti, ameriški narod zaupa Rooseveltu v polni meri v tem času svetovne zmešnjave.

Tako stoji situacija danes. Kaj pa bo, če vojna v Evropi naenkrat preneha in se bo ameriški narod vrnil zopet k svojim domačim problemom? Nekateri so že zavpili da Roosevelt zato posveča toliko pozornosti Evropi, da narod pozabi na svoje domače težkoče. Če se pripravimo doma z ženo in prične ropotati tudi pri sosedovih, bomo utihnili, odprli okna in se pasli nad sosedovim problemom. Ko bo tam utihnilo, bomo začeli odkrati doma.

Nekaj podobnega je tudi v politiki. Narod je v teh časih pozabil na težkoče doma in gleda samo v Evropo, kako se tepejo in ugiblje, kdo bo tepen, kdo bo zmagal. V takih časih bomo brez pomisleka glasovali, da ostane domača situacija kot je. Kadar pa v Evropi ne bo več cirkusa, bomo premlevali domače razmere in ugibali, kdo bi bil boljši na vladi.

Torej je zdaj na republikancih, da molijo za hiter konec vojne v Evropi, če hočejo izvoliti drugo leto svojega predsednika.

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

Naši zadnji dnevi na domačih tleh. — Slovo.

Zvečer 5. septembra smo se podale na ljubljanski kolodvor, da smo se poslovile od naših sopotnic, ki so že odhajale proti Ameriki. Bile so: Mrs. Josephine Schlosar iz West Allis, Wis., Mrs. Mary Krall iz Aurora, Minn. in Miss Agnes Lach iz Clevelanda in še nekaj drugih.

Segli smo jim v roke in jim želeli srečno pot z mnogimi naročili za naše domače, katere bomo tudi mi videli v par tednih. Tudi one so imele solzne oči, kajti precej pota smo skupno prevzile v domovini in sedaj pa gredo naprej same. Posebno Nežika Lahova je imela vse polno obljub, da se kmalu zopet vrne v domovino in imela je vse polno skrbi, če je njena prtljaga v redu in končno si je tudi ona oddahnila. Vlak se je premaknil in kmalu so nam bile naše sopotnice izpred oči.

Tudi nam se je čas odhoda približeval z vsakim dnem. Imele smo na razpolago še samo pet dni in med tem časom smo morale li še mnogo videti in obiskati. Takoj drugi dan smo šli k "Putnik" agenciji, da smo uredile vse potrebno za naše nadaljnje potovanje iz Slovenije v Italijo, kajti izbrali smo si bili to pot za naše potovanje proti Havrom.

Zgodaj zjutraj, istega dne, so nas zbudili topovi z gradu, ki so zagrmeli vsakih pet minut 15 streliv v počast rojstnega dne jugoslovanskega kralja Petra II. V cerkvah so bile darovane posebne sv. maše zanj. Pri stolni cerkvi sv. Nikolaja je stalo v vrstah številno vojaštvo, ki je tvorilo častno stražo vsem državnim in mestnim uradnikom, ki so se udeležili sv. maše v svojih uniformah.

Tudi mi smo šli v cerkev toda v št. Vid, da smo se poslovili od naših prijateljev in sorodnikov, kakor tudi na pokopališču od naših mrtvih sorodnikov. Tu smo jih zadnjič obiskali in si nemo rekli: z Bogom!

Šli smo tudi na Brod k moji sestrični Kristini, ki je šla z nami do soproga sestrične moje mame. On g. Trškan vodi obširno kmetijo. Ustavili smo se pri Beletovih, katera je bila že več dni bolna v postelji in tako ni mogla z nami. Ta dan smo zaključili v restavraciji v moji rojstni hiši. Zvečer smo se podali k "Hermesu," kamor so bili povabljeni vsi sorodniki od blizu in daleč, da vidijo moje filmske slike, katere sem posnela po vsej Jugoslaviji in še ob času našega slovesa in dalje.

Tu nam je bil g. Bernik, ki vodi lekarno pri Hermesu, tako prijazen, da nam je tisti večer kazal slike in so se sorodniki videli na platnu kakšni so bili ob času ko sem si slikala. Seveda je bilo to nekaj novega za njih. Zbralo se jih je bilo skoro sto. Slike so prišli gledat tudi iz Škofjehajskih zavodov č. gg. Markez, Terdan in Florjancij.

Ko je bila slikovna predstava gotova smo se podali na prosto in tu se nam je nudil prizor, kakršnega še nisem videla v domovini. Vršla se je na večer rojstnega dne kralja Petra II. veličanska demonstracija. Tu smo slišali na enem vogalu kričati dijake: "Živijo Korošec!" in na drugem pa zopet ravno obratno in mnogo drugih klicev in vzklikov, kar je bilo za nas Amerikance nekaj popolnoma novega.

Mnogo sem že čitala o demonstracijah v domovini, a nikdar si nisem mislila, da bom tudi sama lahko priča takemu prizoru. Policija so drveli za demonstrantami in katerega so uveli, so ga tudi aretirali in zopet je bila nevarnost tudi za nas, da bi bili lahko aretirani, ker smo bili v sredini tega meteža in izbruhov.

Bilo je na tisoče ljudi, ki so se podili in pehali po cesti in tekali z enega konca na drugega. Po-

licija je imela polne roke dela. Kako čudno so se menjavali prizori. Pred dvema urama je bila procesija, katere so se udeležili vsi obrtniki, uradniki mestni in državni, ženske z gorečimi svečami v rokah. V tako kratkem času, še isti večer pa tak izbruh! Povedali so mi, da se kaj takega tukaj večkrat pripeti.

Drugi dan, bili smo še doma, ko smo dobili obisk iz Smlednika in sicer moja sestrična Marija Konjar, soprog moje sestrične iz Zagorja g. Gustel Kušar, ki je imel še nekaj več opravkov v mestu, ker on prodaja radije in bicikle. Ker bi ne bilo naše potovanja v domovini popolno, če bi ne bili obiskali grob ustanovitelj naše fare sv. Jožefa v Jolietu, Rev. Franc Sužeršica, ki je že mnogo let pokopan na Viču. Napotili smo se v družbi že prej omenjenih in sestrične Francke Junc na Vič.

Poklenili smo na grob onega, kateremu se ima vsa Jolietška naselbina zahvaliti, da imamo tako faro, tako krasno cerkev, ki je v ponos vsem Slovincem v Ameriki. Kajti delo in trud našega prvega župnika Rev. Sužeršica, bo za vedno zapisan v zgodovini naše fare. Tu leži poleg svoje matere tudi "Bobenkova" Franca. Naj počivajo v miru božjem in mi ameriški rojaki pa jih ohranimo v trajnem spominu.

Isto popoldne smo si ogledali tudi ljubljanski muzej. Plačali smo 5 dinarjev in vstop nam je bil dovoljen. Tu smo videli mnogo zgodovinskih reči, mnogo krasnega in lepega, razne narodne noše, starodavne oltarje, spomenike slavnih mož, krasne slike, nagačenih pite, razno starodavno pohištvo itd. Mislila sem si, kako bi naši ljudje lahko služili s tem lepe denarce, če bi malo bolj oglašali, kajti ta muzej hudi tuje skoraj enake zgodovinske stvari, kakor drugi muzeji po Evropi, katere smo videli. Samo treba bi bilo malo več reda in oglaševanja, da se na ta način privabi turiste.

Naslednji dan je bil Mali Šmaren 8. septembra. Ta dan smo šli k sv. maši v cerkev sv. Jožefa, čeprav je bila ta cerkev tako blizu Kraljevih, kjer smo stanovali v času našega obiska v domovini, vendar nam je bila dana prilika šele sedaj, da smo si ogledali tudi to krasno cerkev. To je krasna stavba, ki je bila zgrajena tekoma zadnje svetovne vojne. Ima krasne oltarje in se precej razlikuje od drugih ljubljanskih cerkev.

Zjutraj istega dne so se pripeljali iz Zagorja moja sestrična Angela Kušar in soprog, Anica Pavlinič in soprog Niko in g. Anica Suscha. Šli smo k zavodu šolskih sester na Lončarsko stežo, kjer sta imela hčerki zaigrali par komadov na klavir. Nato smo se odpavili k Salmu na kosilo. To je jako moderno urejena gostilna in si lahko izbereš sobo kjer hočeš in kakršno si želiš. Mi smo šli najraje na verando. Popoldne istega dne smo šli zopet na velesjeme, da smo si ga tudi podnevu ogledamo. Ker sem že vse zanimivosti tega mesta že zadnjič opisala, jih sedaj ne bom ponavljala.

Tu smo se sestali z Lisjakovi mi in smo tako skupaj obhajali slovo. Zvečer istega dne smo šli k "Figovi" na večerjo, kjer smo se zamutili precej časa, kajti tu najdemo najbližji prijatelj in znanec od vse strani. Bilo je že pozno in moj sorodnikom se je mudilo na vlak, tu smo si poslednjikrat segli v roke in si solznih oči želeli srečno pot.

Slovo je bilo zelo ganljivo, kajti tudi on so imeli vse polno naročil za baba Lojzeta Šetina v Chicagu, katerega so pričakovali, da prid z nami in katerega bomo usoda n bila mila to pot.

Mnogokrat, na poznejšem potovanju nam je stopil ta dogodek pred oči, kajti doživeli smo precej veselih in kratkočasnih ur v njihovi družbi, ko smo se mudili v domovini.

Že sem pospravljala svoje stvari v kovčeg, ko prideta naslednjega dne moja sestrična Matilda Tekavec in njen soprog iz Maribora. Šli smo še po slovo k sv. Križu na pokopališče, da se poslovimo od naše pok. teče Ivanke Kraljeve in sestrične Ivce ter jim položiti še zadnjič venec na grob.

Tu smo si otirali solzo za solzo, kajti pred 11. leti smo bili ravno tako skupaj z Matildo, takrat še ne poročeno, toda takrat sta se živeli teta in Ivica. Koliko krasnih dni smo takrat preživeli, koliko žalosti ob slovesu je bilo takrat, a danes... ko smo stali ob njihovih grobovih, se nam je videlo, kakor da se še žive pozdravljajo od nas. Krasen spomenik s kipom Matere božje krasi njihov grob in krasen prostor takoj pri vходу na pokopališče dovolj jasno kaže, da ne bosta nikdar pozabljeni.

Istega popoldne smo šli v spremstvu Francke v Trnovo obiskat ono krasno cerkev ter si potoma ogledati tudi rimski zid, ki se ga še vedno lahko vidi v Ljubljani. Videli smo tudi kako se prodajajo šolske knjige, kar na prostem ob Ljubljani, blizu sv. Jakoba cerkve, to je bil dir in daj, brez števila šolarjev in kupcev. To je bilo zopet nekaj novega za nas. Obiskali smo tudi bolnišnico. O tem več pozneje.

Bilo je treba zapreti naš veliki kovčeg in hiteti smo morali, da smo spravili notri vse kar med potjo nismo potrebovali. Tako sem spravila tudi narodno nošo, ki sem jo podedovala po mojih prednikih, je že precej stara, kajti moja mama in je pravila, da jo je nosila še njena stara mama. Po smrti tete, je bila noša shranjena in sem jo imela sedaj priliko vzeti s seboj, kar je bila še želja moje pokojne mame. Da bosta pa obe moji hčerki imele narodni noši, sem dala svojo napraviti pri Dreniku v Ljubljani. Sicer me je malo skrbelo, da se nebi med potjo pokvarila, a je šlo vse v redu. Kmalu je prišel postrežek in odpeljal naš kovčeg na postajo. Prvi korak k slovesu... Čeprav smo se podali na morje šele čez dva tedna, vendar smo morali poslati naš kovčeg naprej, da nas je čakal v luki.

Približal se je zadnji dan našega hivanja v domovini. Imeli smo vse polno obiskov, tako nas je obiskal tudi g. Furlan, soprog moje sestrične iz Hoč, kakor tudi vsi naši sorodniki in prijatelji od blizu in daleč, da nam izročijo še zadnje naročilo in pozdrave za svoje v Ameriki. Ko smo imeli že vse urejeno in pripravljeno, smo se še poslednjič podali v nebotičnik, da smo si tako še enkrat ogledali vso krasoto Ljubljane. Šli smo tudi v Zvezdo, k Uršulinski cerkvi in nazadnje k "Sestici" na kosilo.

Popoldne istega dne smo šli v štetanjo vas v frizerski salon moje sorodnice, nato k bratranču Franku Lisjaku, kjer je imela njegova soproga Mici pripravljeno za nas okusno večerjo. Prišel je bil tudi g. Junc, soprog sestrične Francke, ki se je ves čas mudil na vojaških manevrih in si je sedaj izprosil nekaj ur dopusta, da se je lahko vsaj poslovljal od nas.

Tu smo se pogovarjali in delali načrte, če se še slučajno kdaj podamo na doigo pot čez morje. Mnogo smo si imeli povedati, tu smo doživeli premnogo srečnih in veselih ur, ki ne bodo nikdar pozabljene.

Ustavili smo se bili tudi pri sorodnici Milici Lebnovi, kjer smo tudi slikali njo in njene starše. Veliko smo si imeli povedati. Videlo se je, da čim hitreje se je približeval čas ločitve, tem težje smo zapuščali drug drugega.

Končno je prišla nedelja 11. septembra, čas slovesa. . . . Ze rano v jutro so prihajali sorodniki k Kraljevim, da se poslovijo, prišli so sestrična in njen soprog z Dolenskega, g. Scheoner, Slavka, g. Junc, g. Konjar in drugi. Nato smo brž oddali našo, prtljago, kar smo je še imeli in se podali na kolodvor. Tu nas je zopet pričakovala skupina naših sorodnikov in prijateljev. Izročali so nam šopek za šopkom v slovo. . . .

Vlak je prisipihal, bil je prenapolnjen. Našo prtljago so hitro znesli na vlak, segli smo si v roke. Slovo je bilo zelo ganljivo, kajti zbrali so se bili vsi naši sorodniki iz vse Slovenije, sestrične, bratranči, tete in drugi prijatelji, s solznimi očmi so nam naročali pozdrave za svoje v Ameriki. Teta ga. Marija Šetina je še posebej naročala pozdrave za sina. Zadnji trenutek smo zagledali go. Rogel in hčerko Maime iz Joliet, ker sta tudi one dve potovali z nami na isti ladji nazaj proti Ameriki, a sta ostali in prišli kasneje za nami v Pariz, kajti mi smo šli od tam 12 dni prej, ker smo si hoteli ogledati tudi Italijo.

Ko smo se zadnjič ozrli skozi okno, sem se takoj v duhu viden pred 11. leti, ko smo doživeli enak prizor. Takrat je bilo tudi še toliko mojih dragih živih. Spominjam se ko je rekla teta Lisjakova. . . "Zdi se mi kakor, da gremo k pogrebu, ko jih spremljamo na postajo. . ." toda tudi ma ni doživela našega snidenja. Ravno tako mi je bilo pri sruču kot pred tremi meseci, ko sem se poslavljala od svojih domačih v Ameriki, kajti mislila sem si koliko izmed teh bo zopet doživelo snidenje tu v domovini, katerega izmed nas bo manjkalo? Kakor je snidenje veselo, da nam privabi solze, ravno tako in še težje je slovo, kajti neotolajljivo smo jokali in se objemali drug drugega. . . . še enkrat z Bogom moji predragi, moja domovina, z Bogom moj rojstni kraj!

Vlak se je pričel pomikati in kmalu smo videli le še robce in oddaljujoče se postave, ki so nam mahale v slovo. Izginjala nam je naša rodna zemlja čimdalje bolj izpred oči. . . .

Svetovna stavka v teku

Danes stavka preko 250.000.000 ljudi v 38 državah sveta — to je največja stavka na svetu. Brezdvomno to je najbolj importantna in najuspešnejša stavka. In kaj je ta stavka? Ta stavka je proti izkoriščanju ljudi — obojno odjemalcev kot pridelovalcev. Tekom te dolgoletne stavke je že doprinesla izboljšanje življenjskega razmera vsem onim, ki so del te armade.

Prvi cilj te stavke je odprava izkoriščanja katerega trpimo od strani gabletjev, spekulantov in dobičkarjev. To storimo s tem, da obrnemo svojo denarno plačo v PRAVO PLAČO v obliki hrane, obleke, zavetišča in druge potrebščine.

Drugi cilj je odprava izkoriščanja nas samih kot delavci in pridelovalci s tem, da eventualno postanemo lastni delodajalci.

In ta stavka se nikoli ne konča, gre venomer naprej, leto za leto, brez da bi pri tem zgubili en sam delovni dan, in pri tem prihrani ljudem širok svet milijone in milijone dolarjev letno.

Članarina v to unijo je odprta vsem neglede na poklic, politično prepričanje, ekonomsko stanje, plemo, vero ali barvo in vse je pod demokratično lastnino in kontrolo vseh teh članov.

Ta unija ima za svoj cilj najvišji standard plač in delovnih razmer, boljše kot katerakoli obstoječa unija danes. Ta je najstarejša in največja obstoječa unija. Ta unija ne računa nobenih članarin — samo malo pristopnino ko postanete član, katere se vsakemu vrne ko preneha biti član s tem, da prodaja to

vstopnino ali delež. Pri tej uniji ni nobenega picket line, nima nobenih izgrediv ali nasilij, vendar pridobiva svoje cilje legalno in mirnim potom.

Najbolj važno je pa to, da ta unija ni noben eksperiment, in tudi ni nobena nepraktična sanjarija. Preiskšana je v zadnjih 100 letih pod vsakojakimi razmerami. Zgubila ni še niti najmanjše stavčice, nasprotno, pridobila je na članstvu in moči vsako leto.

Ta unija je unija odjemalcev, znana pod imenom Zadrugišništvo! Ako hočete vedeti kako lahko je postati njen član, kako se udeležujemo, pridite k nam in vsak direktor Slovenske zadružne zveze vam bo radevolje razložil kako lahko postanete član in svoj rešitelj.

Ne pozabite to dejstvo: da danes ko vsak odjemalec IŠČE BARGAINS, pomislite kaj se bo zgodilo takrat kadar bo velemopol in verižna trgovina uničila male neodvisne trgovce in tovarnarke.

Naj kdo reče karkoli hoče, vedeti je treba, da zadrugišništvo je POSTENO, da so njeni člani ljudje, ki sami sebe spoštujejo, ljudje, ki vedo, da edina pomoč katere res nekaj izda je SAMOPO-MOČ! Rešujejo svoj ekonomski problem na svoj miren in uspešen način. Plačajo za svoje sproti in odklanjajo biti sužnji privatnega businessa, ali da bi postali žrtve goljufivih metod, katerih se poslužuje profitni sistem in business. Ti člani se upirajo plačati za pravice do življenja potom profita. Oni vodijo lastni business, kupčujejo in producirajo sami zase in profit rabijo v lastno korist. Vsi, ki verjamete v te principe ste vabljeni, da se nam pridružite in delite dobrote ZADRUGIŠNITVA. Saj veste, čim več nas je tem večji dobrobit. Finska, Norveška, Danska, Holandska in Anglija so nam živne priče teh blagrov, katere je pridobila zadruga ideja zanje.

Čas ni daleč, ko bomo tudi mi v Ameriki pristopili v to tiho, odlično, ekonomsko stavko — kpuili svoje lastne produkte iz svojih lastnih tovarn, rudnikov in poljan.

Joseph A. Siskovich.

— Huda nesreča v gramozni jami. V Trgovišču, župnija Vel. Nedelja, se je pripetila v gramozni jami nesreča, ki bi skoraj zahtevala eno žrtev. 39 letni Munda Franc je kopal v gramozni jami. Ker je bil precej globoko, je večkrat pogledal, če mu preti kak anevarnost. Vendar ni opazil nič nevarnega. Ko je z delom zopet nadaljeval, se je zemlja nenadoma začela rušiti. Skočil je, da bi se rešil, a je bilo prepozno. Velik plaz zemlje ter gramoz ga je pokopal pod seboj, vendar so mu roke in glava mogle iz plazu. Priča tej nesreči sta bila njegova otroka, ki sta bila pri njem. Poklicala sta ljudi, ki so bili v bližini. Prihiteli so ter so ponesrečenca rešili iz hudega položaja. Pripeljali so ga domov ter poklicali zdravniška, ki je ugotovil hude poškodbe ter odredil, da so poškodovanca prepeljali v bolnišnico.

Če verjamele al' pa ne

Kaj vse ne prinesejo ljudje na sodnijo! V Fort Worth, Texas, se je neka ženska, ki vodi grocersko trgovino, pritožila na sodnijo, da bo izgubila vse odjemalce, če ne bo poslegla vmes sodnija in prepovedala njenim sorodnikom, ki stanujejo čez cesto, da ne bodo kazali oslov ljudem, ki pridejo v njeno trgovino kupovat.

V Dallas, Texas, se je pa neki gostilničar pritožil na sodnijo, da so orgle v bližnji cerkvi tako glasne, da prevpijejo njegov gramofon in bo radi tega izgubil vse pive. Pa tudi pridige in petje v cerkvi je tako glasno, da postaja njegovim pivcem prenadležno.

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Maya

Toda povej mi, ključavničar, ali bodo vetrihi pomagali?"

"Ne razalite me, kapitan! Razumem se na svoj posel. Kar je na teje hiši vrat, nobena se ne bodo ustavljala mojim vetrihom."

"Torej bi lahko začeli. Da bi ta lopova le že kmal ulegla spat! Naši ljudje bodo nepotrpežljivi, vražje slabo se sedi tam v tistem bezgovem grmu! Langeja sta črepinje nametala v grmovje. Da bi te k malu lahko poslal po tovariše —"

Bom le šel prisluškovat k oknu. Morebiti pa da sta že legla, tista prokleta Nemca."

Kapitan je vstal in stopil k oknu.

Tovariš ga je imenoval "kapitana." Iz tega naslova in iz pogovora sem posnel, da je najbrž vodja kukluksarjev. Svojega tovariša je kapitan imenoval "ključavničarja." Najbrž je bil po poklicu res ključavničar, kar je bilo že zato zelo verjetno, ker se je hvalil, da se razume na vetrihe. In ko se je zganil, je zarožljalo. Vetrihe je imel v žepu.

Iz mojega razmišljanja me je zdrnil rahel sunek v nogo. Old Death je bil.

Zlezel sem nazaj. Čakal me je za hmelovkami. Tesno sem se nagnil k njemu.

"Ste vse dobro razumeli?" me je vprašal.

"Vse."

"Sedaj veva, pri čem da smo. Bom tem lopovom eno zagodel, da bodo še dolgo z glavami majali! Da bi se le smel zanesti na vas —"

"Lahko se zanesete! Poskusite! Kaj pa naj storim?"

"Enega izmed njiju bode zgrabili za vrat."

"Well! Bom!"

"Dobro! Pa da bo šlo čisto gladko, vam bom povedal, kako je treba narediti."

Pa čujte! Menda ja ne bo prišel sem —"

Kapitan je bil. K sreči mu ni prišlo na misel, da bi bil stopil naokoli. Koj je spet sedel k tovarišu.

Old Deathu se ni zdelo potrebno, da bi spet prisluškovala. Šepnil mi je:

"Povedal vam bom, kako ga morate prijeti. Zlezli bode k njemu in ko polglasno zakličem, mu položite prste krog vratu. Pa pravilno, razumete! Palca v tilnik, tako, da se drug drugega detikata, prste pa na sapnik. In potem stisnite, kar morete."

"Zadušil se bo!"

"Neumnost! Človek se ne zaduši tako naglo! Taki lopovi in zločinci so kakor plevel, ki se ne da iztrebiti."

Ko ste ga torej prijeli, ga morate pritisniti k tlom, kjer ga bode laže in z večjo močjo tiščali za vrat, ko pa če sedi. Ampak ne smete ga napačno vreči na tla! Sunite ga na levo in potem šele ga vrzite na trebuh in mu poklekните na hrbet. Le tako ga bode čisto varno držali. Niste vajeni takih prijemov in utegne se le zgoditi, da bo kriknil. Pa ne bo sile. Držite ga, da pridem. Bode te znali?"

"Gotovo! Svojčas sem se mnogo pretepal."

"Pretepal —!" se je rogal stari. "To ni nič, čisto nič! In pomislite tudi, da je kapitan dolg človek! Ne osramotite svojega učitelja pa glejte, da se vam oni tam v sobi ne bodo smejali!"

Torej naprej! In počakajte, da zakličem!"

Zlezla sva spet oglednikoma za hrbet. Počutil sem, da bi bil vsak hip pripravljen.

Pogovarjala sta se. Kapitan je bil nevoljen, da morajo tako dolgo čakati in da kovača ne ležata spat. Omenila sta tudi na ju z Old Deathom in da naju bo "polž" že našel.

Prav tedaj pa je povedal Old

Death polglasno:

"Tule sva, meššurs! Pazita vendar!"

Brž sem se zravnal za kapitana in ga prijel za vrat, kakor je Old Death naročil, ga položil na tla in mu pokleknil na hrbet. Besedice ni zinil, le z rokami in nogami je nekaj časa otepal, pa tiho obeležal.

Old Death je pristopil, udaril kapitana z ročajem samokresa po glavi in rekel:

"Izpustite ga, sicer se res zaduši! Ste čisto dobro opravili. Zdi se, da ste nadarjeni za take reči. Še bode te kdaj velik lopov ali pa prvovrsten westman!"

Vzemite ga na rame pa pojdiva!"

Pobasala sva ujetnika in šla k vratom.

Old Death je popraskal in Lange je odprl. Začuden naju je gledal.

"Koga pa prinašate —? Menda ne —?"

"Bodete že videli!" se je smejal Old Death, "Zaklenite pa pojdivo v sobo!"

Kako so gledali, ko sva položila najin plen na tla!

"Vraga —!" je pravil stari sivolas Nemec. "Dva kukluksarja —! Mrta —v?"

"Se ne čisto," je pravil Old Death. "Vidite, kako je bilo dobro, da sem vzel svojega mladega tovariša s seboj! Dobro je opravil, celo poveljnika samega je premagal!"

"Poveljnika —? Ah, sijajno! Ampak — kje pa so njegovi ljudje in zakaj sta ju prinesla v sobo?"

"Vam moram šele povedati? Bi vendar lahko sami uganili! Jaz in tale mladi sir bova vžela temale dvema obleko, se našimela za kukluksarja in zvalila lopove v sobo. Za hlevom se skrivajo."

"Ali ste od vraga —? Življenje tvegata! Kaj če opazijo, da nista prava —!"

"Tega seveda ne bodo opazili!" je dejal stari. "Old Death je navihani človek in tale mladi master tudi ni tako neumen, kakor podoba kaže."

Pripovedoval je, kaj sva slišala in kako sva opravila, in nato je povedal svoj načrt.

Jaz bi se preoblekel za "ključavničarja" in šel za hlev k bezgovemu grmu po kukluksarje. Old Death bi si nadel obleko kapitana, ki mu je bila ravno prav, ker je bil tudi kapitan zelo dolg človek, in bi prevzel vlogo poveljnika.

"Razume se samo po sebi," je pridjal, "da smeja le šepetaje govoriti. Pri šepetanju so si vsi glasovi podobni."

"No, če že hočeta tvegati, pa tvegajta!" je pravil Lange. "Lastno kožo bode ta nesla na prodaj, ne pa našo —"

Kaj pa naj mi medtem počenjamo?"

"Predvsem pojdiva ven pa poiščita močnih drogov ali pa tramov. Podprli bomo z njimi vrata in okna, da jih ne bodo vlomili. Nato ugasnete luči in se skrijete kje v hiši. To je zaenkrat vse. Kaj vse še bo treba storiti, se bo pokazalo."

Oče in sin sta odšla.

Midva pa sva slekla ujetnikoma "društveni krog." Iz črne blaga je bil in bele znake je imel našte. Kapitanov krog je imel na kapuci, na prsih in na bedrih našito bodalo iz belega sukna, ključavničarjev pa ključ. Bodalo je bilo torej znamenje poveljnika. Tisti, ki je sedel v gostilni in čakal na naju in ki mu je bilo ime "polž," je imel torej najbrž znak polža našit na kroju.

Ko sva slačila kapitanu hlače, se je prebudil. Divje je pogledal krog sebe in segel za pas po samokres. Seveda sva mu ga že zdavnaj odzvela.

(Dalje prihodnjič)

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Iz cerkve sv. Janeza greva na zapadno stran mesta, kjer je cerkev Marijinega Obiskovanja. Cerkev, katero oskrbujejo frančiškani, je prav lična; lepe slike in oltarjih, kakor tudi na steni predčujejo razne dogodke Device Marije in njene tete Elizabete, predvsem njuno srečanje. Tukaj je prebela Devica Marija srečala svojo teto Elizabeto in tu je ona zapela "Magnificat" (Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu mojem Zveličarju . . .) Kakor drugod, tako sem tudi tukaj z zanimanjem gledal kraj važnega svetopisemskega dogodka in vredno je, da si ga človek ogleda.

Frančiškanski brat nama je z veseljem razkazoval svetišče, ki je pozidano na mestu stare cerkve, ki je stala tukaj že v 5. stoletju, toda je bila potem porušena in nato zopet pozidana. Ogledala sva si še Marijin studenec in še več drugih zanimivosti iz križarske dobe. Prav zanimala me je tudi zbirka raznih prav starih predmetov, katere zbira frančiškanski brat in jih je potem nama razkazoval. Ko sem si nakupil še nekaj spominkov na ta kraj sva se napotila nazaj proti cerkvi sv. Janeza.

Mimogrede sem si ogledal prijazno okolico, ki je prav rodovitna; tu raste vsakovrstno južno sadje, katerega izvažajo na jeruzalemski trg ter se tako preživijo. Med potoma sem se sešel z neko rusko redovnico, ki mi je tožila o križih in težavah, ki dandanes tarejo človeštvo, zlasti se je pritožila nad sedanjo Rusijo. Bila je prav razsodna in resna ženska in razgovor z njo mi je prav ugaljal. Rusi imajo tu svojo cerkev in samostan, toda po velikem ruskem preobratu so usahnili viri, ki so prej prihajali iz Rusije in tako so zdaj bolj pre-

pušteni samim sebi. V Ain Karimu je pokopan p. Alfonz Ratisbonne, nek daj zagrižen Jud, ki se je v Rimu čudežno spremenil ter postal katoličan. Blagi mož, ki se je kot duhovnik veliko trudil za spreobrnjenje svojih rojakov se je šel ne vrednega, da bi počival v Jeruzalemu pa si je izbral za počivališče ta kraj. Ko sva z obiskom zaključila, sva se še pred poldnem odpeljala nazaj v Jeruzalem.

Po obedu greva v cerkev sv. Odršenika, ki je severozapadno od cerkve Božjega groba. Tam sem hotel obiskati rojaka Tomaž Peruška, ki se je nahajal ondi kot frančiškanski brat. Žal, da v tem oziru nisem imel sreče; zamenja me dr. Aleksič, ki je pozidan na mestu stare cerkve, ki je stala tukaj že v 5. stoletju, toda je bila potem porušena in nato zopet pozidana. Ogledala sva si še Marijin studenec in še več drugih zanimivosti iz križarske dobe. Prav zanimala me je tudi zbirka raznih prav starih predmetov, katere zbira frančiškanski brat in jih je potem nama razkazoval. Ko sem si nakupil še nekaj spominkov na ta kraj sva se napotila nazaj proti cerkvi sv. Janeza.

Ker se nama ni obneslo, da bi našla br. Peruška, jo krenemo dalje na zapadno stran skozi Nova vrata, kjer zapustiva stari zidom obdani Jeruzalem, ter stopiva v novo moderno mesto, ki je pravzaprav predmestje Jeruzalema. Tu je pa vse tako moderno ter nič v skladu z starim mestom; gladke široke ulice, moderna poslopja, palače, trgovine, hoteli, banke, bolnišnice. Vse prav po vzoru evropskih velemest. Tu imajo po večini svoje konzularne urade konzuli tujih držav, ki zastopajo svoje interese ter ščitijo svoje podanike. Trgovina je zelo razvita in se tu jasno razvidi judovski vpliv in denar, ki so ga Judje, ki se sem trumoma naseljujejo, investirali semkaj, v nadi da tako po-

čas pa sigurno zagospodujejo, kar bo pa vspricho arabskega odpora zelo težko!

Jeruzalem, ki šteje okrog 25.000 prebivalcev, zelo lepo napreduje, zlasti po vojni, ko so upravo Svete dežele dobili v roke Angleži, ki so začasno varuhi teh krajev. Pred vojno so tod gospodarili Turki, ki so pa tekom svetovne vojne morali pobrati šila in kopita ter se umakniti pred zmagovalnimi Angleži. Dne 9. decembra 1917 je Jeruzalem zavzel angleški general Allenby, ki je slovesno ukorakal v Sveto mesto do katerega so oboji, Angleži kot Turki, pokazali toliko spoštovanja, da ga niso rušili z granatami in bombami, ampak je prešel v roke Angležev brez boja, kar je vse hvale vredno. Če je katero mesto na svetu upravičeno, da se ga po vseh postavah pusti nedotaknjene, to je v prvi vrsti Jeruzalem. Vsega obsojanja vreden pa bi bil to kdorkoli, kdor bi ta kraj rušil z topovi.

Tu je tudi angleški High Commissioner, pod katerega upravo spada Palestina; on skrbi za napredek in pa red v deželi. Da to svojo dolžnost dobro vrši, se vidi vsepovsod, tako po mestih, kakor tudi po deželi, kjer so krasne ceste, ki so gladke kakor ameriški bulevardi, vojaštvo, ki je nastanjeno širom dežele pa pazi na red, ki je prav vzoren. Ko sem hodil po Jeruzalemu, sem često srečal angleške vojake, ki so patrolirali po mestu ter z bistrim očesom pazili na Arabce kot Jude, ki se večkrat med seboj udarijo, da pride do pravih bojov in prelivanja krvi, kar ni v Jeruzalemu nič ne navadnega. V takem slučaju sežejo Angleži po orožju ter zadušijo boje in upore kot so to delali že Rimljani pod Pilatom. Da pri takem oboroženem posredovanju pade marsikak Anglež, je umevno.

To, da Jeruzalem napreduje tudi v modernizaciji, pa ni dobro, za druga mesta po svetu je to drugače, za Jeruzalem pa ne, ker ta je preveč star, pre-

več častljiv in preveč svet, da bi se ga našemilo z razno moderno navlakom. Pri tem, da človek privošči drugim mestom modernost in naprednost, pa prav iskreno želi, da se kaj takega z Jeruzalemom ne zgodi. Če se že širi moderniziranje mesta izven mestnega obzidja, naj že bo. Toda, da bi se pa to preneslo na stari Jeruzalem, bo pa vsak pameten in kulturn človek proti temu, zlasti pa kristjan, da ostane mesto, kjer so se vršili največji dogodki božjega odrešenja povsem tak kot je. Vsaka moderna navlača in prenovitev bi bila skrušitev svetega mesta in bi kot tak izgubil na ugledu in spoštovanju. Gotovo bodo tudi sedanjí gospodarji skrbeli, da ostane mesto kot je. Če se skrbno pazi na razne stare zgodovinske predmete, ter se jih stavi v muzeje na najbolj odličnih mestih, koliko bolj je do skrbne paznje upravičen stari Jeruzalem, da se ga obdrži v sedanji obliki in brez moderne navlake.

Iz tega stališča me tudi ni tako zanimal moderni del Jeruzalema. Tako in enako sem videl po drugih velemestih. Me ne so neprimerno bolj zanimale ozke pa vijugaste ulice, ki se grobo tlakane vijejo med starinskimi hišami, pri misli, da je po njih stopal Gospod. In rajši kot da se izprehajava z dr. Aleksičem po širokih lepih ulicah, sva zavila v neko nemško gostilno ter se krepčala z izbornim pivom. Potem pa sva se vrnila nazaj proti gostišču, da ne zamudiva pobožnosti Križevega pota, katerega se moli v Jeruzalemu vsak petek popoldne in sicer po krajih, kjer se je v resnici vršil.

(Dalje prihodnjič)

ZAHVALA SKUPNIH MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

Celokupni odbor se zahvaljuje vsem materam, katerim je bil posvečen nedeljski koncert ob 5. letnici obstoja zborov. Nadalje se zahvaljuje vsem bivšim uradnikom in delavcem in vsem onim, ki so tiho delovali za porast in procvit teh posameznih, kakor tudi skupnih zborov. Lojalnost teh in publike, je tista, ki je pomagala skozi petletko in nadejamo se ter upamo, da bomo praznovali tudi še 10, 15 in 20 letnice.

Potrebujejo pa vas vse, zato reč apel na vse starše in javnost, da posejajo koncerte in njih druge priredbe, da jih povsod in vselej moralno podprejo in ščitijo njih nedolžno dobro ime.

Zahvaliti se moramo našemu umetniku in prijatelju g. Gregor Perušku za lepo sliko, katero je podaril v korist blagajne Skupnih mladinskih zborov. Kdo je veste, daroval je nekaj več kot dolarje ali cente — dal je kos svoje umetnine — zastoj, del svojega življenja! Hvala, g. Perušek!

Ker bodo njegovi učenci imeli razstavo pod pokroviteljstvom Progresivnih Slovencev 10., 11. in 12. novembra, posetite to razstavo najmanj enkrat in ne bo vam žal. Naša narodna dolžnost je, da to podpremo 100 procentno.

Brez časopisov bi ne bilo nobene posebne reklame. To pot so nam odprli kolonske vrata na vso moč, sami pisali in človek jim mora priznati, da so storili vse, kar so zmogli. Ameriški Domovini in Enakopravnosti najlepša hvala za vse, kar sta reklamirali pred in po koncertu. Cenili bomo to kot celota in skupina, vrnili milo za drago — business pa 50-50.

Prijateljstvo imamo vseh vrst in med temi je tudi Rudy Božeglav, ki je prispeval v blagajno kar \$8.00. Najlepša hvala g. Božeglav! Staršem in javnosti ga priporočamo kot poštenega, dobrega in zanesljivega vinarja ob sezoni. Tudi g. Frank Trebec, ki se peča z Dry Cleaning, je daroval \$1.00, sedaj veste, kar lepo

poslužite se ga.

Imeli smo tudi 11 gostov iz Pittsburgha in precej iz Barber-ona in drugod. Hvala vsem tem in ostalim prijateljem, kateri so bili v dvorani v nedeljo 8. oktobra 1939.

Za Skupne mladinske pevske zборе,

Joseph Šiškovich, preds.

IZ PRIMORJA

—Praznik grozdja. V Gorici se je praznik grozdja letos obhajal v nedeljo, 24. septembra. Naslednje nedelje se bo potem ta praznik proslavljala po drugih večjih središčih na deželi. Praznik se letos ponavlja že desetič. Njegov namen je čimbolj razširiti uživanje grozdja in dvigniti pridelovanje namiznega grozdja. Glavni točki praznovanja sta razprodaja grozdja v vrečah in koračih ter sprevoz kmečkih voz s simboličnimi skupinami in prizori iz trgatev.

—Suša. V goriški okolici, še bolj pa na Krasu južno od Komana že dolge tedne ni bilo dežja. Suša je močno prizadela vse poljske pridelke, zlasti koruzo in krompir. Tudi otave ne bo. Celotna trta je začela ponekod močno trpeti; grozdje je ovenelo in drobno. Zlasti Kraševci se boje za svoj dobri teran. Zadnje dni smo imeli sicer nekoliko dežja, pa ga je bilo premalo.

—Gorica. Pred sodiščem je bil kaznovan delodajalec Alojz Luin iz Gabrovice, star 33 let, ker ni dajal delavcem minimalne plače, kakor je predpisano po zakonu. Dobil je 500 lir. den. kazni.

—Bazovica. Avtomobil je prevrnil voz, ki ga je vodil 16-letni Stanko Gredovac iz Gotice, ki je bil pri tem težje ranjen in nato odpeljan v bolnišnico.

MALI OGLASI

V najem

se odda opremljeno spalno sobo poštenemu moškemu ali ženski; gorkota, kopalnica in še druge ugodnosti. Vprašajte na 15919 Whitcomb Rd. blizu St. Clair Ave. (245)

Soba se odda

poštenemu fantu. Vprašajte na 920 E. 73rd St. (244)

GROZDJE MOŠT!

Mošt

Concord grozdje, sod\$13.00
Belo grozdje, sod 20.00
Muscatel, sod 30.00
1/2 Concord 1/2 Muscatel 22.50
1/4 Concord 1/4 belo 15.75
1/2 Concord 1/2 Muscatel 15.75
3/4 Concord 1/4 Muscatel 18.25

Grozdje

Concord grozdje, tona.. 30.00
Belo grozdje, tona 55.00

Sodi

Sodi od žganja 1.75
Za 4 sode skupaj je sod 50c manj.

Ted Mandel

20171 Nicholas Ave.
vagal 200th St.

KENmore 3445

Tues., Sat. (x)

MOŠT

rdeč in bel izpod Jernej Knausove preše. To grozdje je raslo na moji farmi, zato dam lahko posebno nizko ceno. Zglasite se pri meni JOSEPH CAHODAS 1052 E. 62nd St. HE-9309 (246)

Naprodaj

razne vrste zimskih jabolk. So vse z roko obrane in so zunaj na kupih. Lahko jih sami izberete katere hočete in so jako zmerni ceni.

Valentin Mavko

Madison, Ohio
Route 84.
North Dayton Road
(Oct. 11. 13. 14. 17. 19. 21.)

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledajva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

Za čast in poštenje

(ROMAN)

Ko se je naredil mrak, se je oblekel v dolgo modro bluzo, si zakril obraz s širokokrajnim klobukom in se napotil proti vasi Sairmeuse.

V župnišču je vladala popolna tema. Bibiana, stara hišna gospejinja, je najbrž odšla klepetat k sosedom.

Župnik je bil prisiljen vlomiti v svojo lastno hišo in sicer pri zadnjih vratih, ki so se odpirala na vrt. Kmalu je dobil kar je potreboval in odšel, ne da bi ga kdo opazil.

Se istega večera je abe tvegal nevarno, kruto operacijo, ki pa je bila na vsak način potrebna. Srce mu je skoro zastalo, toda roka, ki je držala nož, je bila mirna, dasi se nikdar prej v življenju ni poskusil kaj enakega.

"Zanesti se moram na lastno slabost. Oni, ki je nad nami, mi bo pomagal."

In njegovo zaupanje je bilo poplačano. Po treh dneh je ranjeni baron zopet prišel k zavesti.

Njegov prvi pogled je bil obrnjen proti zvesti soprog, ki je sedela pri njegovi postelji. Njegova prva beseda pa je bila namenjena sinu.

"Maurice!" vzklikne.
"Se nahaja na varnem," odgovori ona. "Najbrž je sedaj na potu v Turin."

Ustnice gospoda Escrovala se gibljejo kot bi molil k Bogu; kmalu potem pa reče s slabotnim glasom:

"Dolžan sem vam globoko hvalečnost, ki ne more biti nikdar poplačana," šepeta. "Zdi se mi, da se mi zdravje vrača."

In zdravje se mu je v resnici vračalo, toda tako počasi in bolestin, da so navzoči okoli njega se še vedno tresli za njegovo življenje. Bolj srečen je bil Jean Lacheneur, ki je vstal iz postelje že po petih dneh.

In tako je minulo štirideset dni, ko se nekega večera — bilo je 17. aprila — ko je župnik čital iz časopisa in je baron poslušal, vrata nalahko odpro in se prikaže pri vratih glava enega izmed sinov Poignota, ki se pa hitro umakne.

Župnik konča stavek, položi časopis vstran in mirno odide iz sobe.

"Kaj je?" vpraša mladega fanta.

"Ah, gospod, gospod Maurice, gospodična Lacheneur in stari korporal so pravkar dospeli sem. Njih želja je videti gospoda Escrovala."

V treh skokih je bil župnik preko stopnic spodaj.

"Nesrečna bitja!" vzklikne, ko skoro osorno pogleda novodošlece, "kakšna nesreča vas je prinesla sem?"

In ko se obrne proti Maurice, pravi:

"Ali ni dovolj, da je za vas in skozi vas, vaš oče skoro umrl? Kaj ste znoreli, da se vračate sem in tako privabite sovražnike nad to hišo in nad vašega očeta? Dolžnost je vaša, da se takoj odстранite!"

Ubogi fant je nekaj zastokal v opravičilo. Negotovost mu je bila hujša kot smrt. Čital je o

usmrtitvi Lacheneurja; premišljeval ni popolnoma nič, pač pa se takoj podal na pot. Prosil je le, da vidi svojega očeta in objavi me svojo mater.

Toda župnik se ni dal pregovoriti.

"Najmanjše vznemirjenje lahko ubije očeta," izjavi abe. "In če bi povedal materi, da ste se vrnili in o nevarnostih, katerim ste se nepotrebno izpostavili, bi uboga mati trpela muke, ki so nepopisne. Takoj proč! Prekomeje morate še nocoj!"

Zdajci se pojavi na mestu Jean Lacheneur, ki je bil priča prizoru.

Čas je prišel za mene, da odpočijem," reče, "in rotim vas, da skrbite za mojo sestro, kajti njen prostor ni na javnih cestah, pač pa tu."

Župnik premišljuje za trenutek, potem pa reče osorno:

"Naj bo! Toda takoj proč! Vaše ime ni na imeniku prokletih. Vas ne bodo zasledovali."

Maurice je želel, da predno se loči od žene, da se z njo posveti, da ji podeli nekaj nasvetov, predno se ločita, toda župnik niti tega ni dovolil.

"Takoj proč in naprej!" je zahteval. "Potujte z Bogom!"

Dobri župnik se je to pot prenačil.

Ravno ob času, ko je Maurice nujno potreboval pametnega svetovaleca, je bil izročen vplivu silnega sovraštva, ki ga je gojil Jean Lacheneur. Kakor hitro sta se oba znašla zunaj hiše je Jean vzkliknil:

"Vse to je delo vojvode Sairmeuse in markiza Courtornieu. Saj niti ne vem, kam so vrgli truplo tega ubitega očeta. Človeku niti ne dovolijo objeti očeta, ki je bil na izdajalski način umorjen."

Jean Lacheneur se rezko, stransko zasmeje in nadaljuje:

"Kakor hitro prideva na vrh hriba lahko zagledava sijajni grad Sairmeuse v daljavi, ki je nocoj ves v blesku. V gradu praznujejo poročno slavnost Blanche Courtornieu in Martiala Sairmeuse. Dočim sva midva popotnika brez domačije, brez prijateljev, v brez strehe, se oni tam gostijo in veselijo."

V Mauriceu je začelo vreti. Začel je misliti, kako bi vznemiril gostovanje s tem, da bi se osebno prikazal v gradu. To bi bilo maščevanje vredno njega.

"Takoj grem v grad in pozovem Martiala na dvoboj v navzočnosti vseh gostov," je vzkliknil Maurice.

Toda Jean se ni strinjal z njim. "Ne, ne tega! Ljudje v gradu so strahopetci. Takoj bi vas zaprli. Pošljite pismo. Drage volje poneseš jaz pismo v grad."

Te besede je slišal tudi korporal Bavois, ki pa brezpametni ideji ni nasprotoval. Računal je, da v danih okoliščinah Jean in Maurice pametno postopata in ju je radi njune naglice celo bolj visoko cenil.

Jean in Maurice stopita v bližnjo trgovino, kjer napišeta usodopolno pismo, katero pozneje vzame Jean in ponese v grad Sairmeuse.

Osemindeseto poglavje
Vznemirni veselje v gradu, spremeniti ženitovanjsko radost v žalost, povzročiti gorje Martialu in njegovi nevesti. Vse to je Jean nameraval doseči s svojim pismom.

Jean pa ni verjel, da bo Martial, zmagoslaven in srečen, sprejel poziv Mauricea, nesrečnega izgnanca.

Ko je čakal v veži na Martiala, se je oborožil napram rezanju in

psovkam, katere je pričakoval od ponosnega plemenitaša, h kateremu je dospel, da mu pritisne pečat sramote na čelo.

Toda prijazni pozdrav Martiala je Jeana spravil iz ravnotežja. Bolj zaupen je pa postal, ko je videl kako strašen vtis je na markiza povzročilo njegovo pismo.

"Hitro smo ga pritisnili k tlom," je momljal Jean.

In ko ga je Martial pograbil za roko ter ga peljal s seboj po stopnicah, se nikakor ni upiral. Ko ga je vodil po sijajno razsvetljenih koridorjih in dvoranih, ko sta korakala mimo začudenih gostov, ni Jean mislil niti na svoje težko okovane čevlje niti na svojo kmetijsko obleko.

Ves je bil iz sebe in premišljeval je, kaj se bo vendar zgodilo. In kmalu je zvedel.

Sloneč ob pozlačenih vratih malega salona je bil priča stranskega prizora med očetom, markizom in poslušalci.

Videl je, kako je Martial Sairmeuse, ves divji od razpaljene strasti, vrgel njegovo pismo v obraz svojemu tastu, markizu de Courtornieu.

Jean ni pričakoval tako točnega in staršnega maščevanja.

Toda to še ni bilo vse.

Ko je surovo pahnul svojo nevesto Blanche od sebe, ki ga je skušala zadržati, je Martial ponovno zgrabil Jeana za roko.

"In sedaj," reče, "pojdi z menoj."

Jean mu sledi, ne da bi zinil eno samo besedo.

Zopet sta korakala preko velike dvorane, toda namesto, da bi zavil v vežo, je Martial zgrabil za svečo na mizi in odprl vrata, ki so vodila do nekega privatnega stopnišča.

"Kaj nameravate z menoj?" vprašuje Jean Lacheneur.

Martial, ki je bil že par stopnic spodaj, se obrne.

"Ali se bojite?" vpraša.

Jean pa zmaje z rameni in hladno odvrne:

"Ako mislite tako, tedaj grem z vami."

Prišla sta v sobo, v kateri je Martial bival, odkar je prišel v grad. Bila je ista soba, kjer je nekoč stanoval Jean Lacheneur. V sobi ni bilo ničesar spremenjenega. Jean je takoj spoznal krasne zavese ob oknih, preproge na tleh in celo neki star naslonjač,

na katerem je svoje dni predsedel dolge ure in čital zanimive romane.

Martial hiti proti pisalni mizi, kjer najde kos papirja, katerega vtakne v žep.

"In sedaj," reče, "pojdiva. Preprečiti moram vsak nadaljnji sestanek. Moj oče — in moja žena me bosta iskala. Razložil vam bom vse, kakor hitro prideva iz grada."

V naglici zapustita sobo, korakata preko vrta in se znajdetata na cesti, ki vodi v grad.

Toda Jean Lacheneur se na-

gloma ustavi.

"Priti tako daleč za navaden odgovor, kaj naj se glasi da ali ne, je dovolj," reče. "Ali ste se odločili? Kakšen odgovor naj poneseš Maurice Escrovalu?"

"Nobenega odgovora ne potrebuje. Vi me peljite do njega! Videti ga moram in govoriti z njim, da se opravičim. Naprej!"

Toda Jean Lacheneur se ne premakne z mesta.

"Kar vi zahtevate je nemogoče," reče.

Nova poveljnika v zasedenem ozemlju, ki je zdaj pod Nemčijo. Na levi je general Gerd von Rundstedt, na desno dr. Hans Frank, ki je načelnik civilne administracije.

ZENINI IN NEVESTE!

Nasha slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Zaupanje

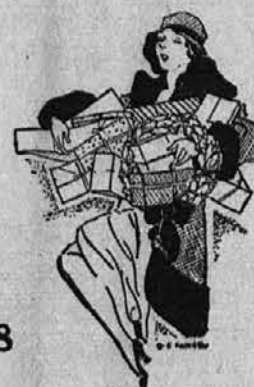
MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
Zaupanje v
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU STEM,
DA OGLAŠAJO V

Ameriški Domovini

najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

"Zakaj?"

"Ker Maurice zasleduje. Ako ga dobijo v roke, pride pred sodnijo in skoro gotovo bo objosen v smrt. Nahaja se sedaj v varnem zavetju, in jaz nimam nobene pravice, da vam izdamo to zavetje."

"Varno azvetje" Maurice seveda ni bilo drugega kot bližnja hosta, kjer je Maurice v družbi korporala Bavoisa pričakoval vrnitve Jeana.

"Torej mi ne zaupate?" reče Martial z žalostnim glasom.

Jean Lacheneur molči.

"Toda," nadaljuje Martial, "od vsega tega, kar ste videli in slišali v gradu, vendar ne morete sumničati, da sem jaz bil oni, ki je prerezal vrvi?"

"Ne, ne! Prepričan sem, da ste vi nedolžni pri tem."

"Videli ste, kako sem kaznoval moža, ki se je drznil osramotiti čast in pošteno ime Sairmeuse. In ta mož je oče mladega dekleta, s katerim sem se danes poročil."

Dalje prihodnjic

ZENITH
DECLARES WAR
ON UNSIGHTLY AERIALS
See the New
1940 ZENITH
RADIOS
AND LEARN WHY—

Investigate today all the sensational new 1940 Zeniths with **WAVEMAGNET**

The marvelous new device that means no aerial—no ground—no installation... just plug your Zenith in and play and what's more, Wavemagnet eliminates man-made static. Gives radio reception noise-free beyond belief.

MODEL 6D456—Nikdar prej nismo imeli tako poceni avtomatično tunanje radio, s takimi odličnostmi... 8 valovni magnet... poln 8 in. zvočnik... z roka oplažena orehovina.

\$39.95

MORE BEAUTIFUL THAN EVER BEFORE
Superb craftsmanship and many choices of finishes make this year's Zeniths more beautiful than ever before.

Cene na malih radijih od \$12.95 naprej. Plačate samo \$1.00 na teden. Mi damo popust v gotovini mesto Eagle znamki.

Norwood Appliance & Furniture

6104 St. Clair Ave.—EN 3634
819 E. 185th St.—KE 5700
JOHN SUSNIK in JERRY BOHINC, lastnika

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddetek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina v vsakem dnu narasča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal vдов in sirot. Če še nisi član ali članica te močene in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoli!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoča h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadatajoča k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

MAR-KET COAL CO.
1261 Marquette Rd. Endicott 1588
FIN. PREMOGI!
Točna postrežba!
Frank J. Climperman
A. M. Klemencic, Sec'y